
Pavel Milko pracuje na prvním českém překladu doktrinálních křesťanských textů

Pavel Milko připravuje k vydání vůbec první český překlad doktrinálních křesťanských textů

Vedle Nového zákona se o těchto textech hovoří jako o pramenech křesťanství. Právě z nich víra vychází a opírá se o ně. Přesto se k základním náboženským materiálům, které vznikaly v průběhu prvního tisíciletí, český čtenář dostane jen velmi obtížně. Proto se nyní do jejich překladu pustil doc. Pavel Milko z Ústavu východního křesťanství [Husitské teologické fakulty UK](#).

„K překladu nyní doznala doba, zájem lidí se obrací k pramenům. Ukazuje se, že jejich studium je důležité, protože spousta věcí byla jinak, než jak se udává v různých školních příručkách. Docházelo ke zjednodušování a schematizování, což nám bránilo postihnout podstatu problému. Nedávno se například rozšířil názor, že křesťanství zavrholo reinkarnaci až v 6. století. Chybí ale překlady textů, ze kterých by si lidé mohli ověřit pravdivost tohoto tvrzení,“ podotkl docent Milko.

Ve své práci se zaměřil na základní věroučné texty raného křesťanství, jež vznikly jako výsledky prvních sedmi ekumenických koncilů. „Povětšinou se jedná o dekrety, usnesení, vyznání tzv. všeobecných sněmů neboli ekumenických koncilů prvního tisíciletí. Vedle toho se věnuji také textům, které objasňují tato někdy příliš lakonická sdělení. Kolega dr. Filip Outrata, který na grantu také pracuje, podobně připravuje tzv. sněmy o boží milosti,“ vysvětlil.

Studium a překládání těchto materiálů docent Milko přirovnává k malému dobrodružství. Se slovníkem si při práci rozhodně nevystačí. „Aby člověk texty zodpovědně vyložil, musí v první řadě zvládnout gramatickou stránku věci – a to není nic jednoduchého. Psány jsou totiž zvláštním jazykem. Musíte se orientovat ve filozofii, protože jejich autoři používali terminologii podobnou té filozofické. Musíte proniknout do tehdejšího prostředí, musíte znát souvislosti a události, které mohly ovlivnit obsah a význam výsledného textu,“ upozornil docent Milko.

Překlad takto složitých a starých textů je proto časově velmi náročný. „Třeba teď nedávno jsem strávil čtyři dny studiem, abych co nejpřesněji přeložil jednu jedinou větu a správně vystihl její smysl. Musel jsem kvůli tomu prostudovat asi čtyři nebo pět knih,“ kroutí hlavou nad náročností úkolu, do kterého se dobrovolně pustil.

Pohlížet na studium pramenů raného křesťanství jako na dobrodružství se snaží učit i svoje studenty. „Dogmatika jako předmět nebývá moc oblíbená. Je to tím, jak se učí. Snažím se k tomu proto přistupovat jinak. Všechno lze pojmout zajímavě. Nejde mi jen o to, aby se studenti něco naučili nazpaměť, pak to odříkali u zkoušky a potom zase zapomněli. Každé dogma vzniká v nějaké konkrétní situaci, tu je třeba studentům objasnit, aby pochopili souvislosti. To je strašně důležité,“ zdůraznil.

Na překladech povětšinou z řečtiny docent Milko usilovně pracuje už od roku 2013. Přivedla ho k tomu právě práce s jeho studenty, protože často během výuky naráželi na to, že jim chyběly překlady věroučných textů. Docent Milko proto sestavil projekt, zažádal o podporu Grantovou agenturou ČR, která ho vyslyšela. Ke konci roku 2016 by tak měla vyjít několikasetstránková komentovaná dvojjazyčná souborná publikace. Zájemci o studium pramenů raného křesťanství budou moci současně pracovat s originály i s jejich českými překlady. Monografie by však neměla sloužit jen teologům a religionistům, užitečná může být i historikům, filozofům nebo třeba sociologům.